

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
(КНУБА)**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада КНУБА

Протокол

« 17 » січня 2024 р. № 17

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ ректора КНУБА

« 17 » січня 2024 р. № 21

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО НАВЧАЛЬНУ ЛАБОРАТОРІЮ
ГЕОІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ І ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРИ ГЕОІНФОРМАТИКИ І ФОТОГРАММЕТРІЇ**

Київ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Навчальна лабораторія кафедри геоінформатики і фотограмметрії (в подальшому – *навчальна лабораторія*) є структурним навчальним підрозділом університету без права юридичної особи, який створюється для організації та проведення навчальних занять, під час яких студент під керівництвом викладача особисто проводить натурні або імітаційні експерименти чи досліди з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень навчальних дисциплін, закріплених за кафедрою, набуває практичних навичок роботи з лабораторним устаткуванням, обладнанням, вимірювальною апаратурою, методикою експериментальних досліджень сфері використання геоінформаційних систем і технологій у всіх сферах економіки і оборони країни, розвитку державних кадастрів, моніторингових систем, розвитку національної інфраструктури геопросторових даних, топографічного картографування тощо.

1.2. Навчальна лабораторія створюється, реорганізовується та ліквідується за наказами ректора університету на підставі подання завідувача кафедри.

1.3. У своїй діяльності навчальна лабораторія керується нормативно-правовими актами України в галузі науки та освіти, статутом університету, наказами, розпорядженнями ректора, положенням про кафедру та даним положенням.

1.4. Положення про навчальну лабораторію розглядається науково-методичною радою та затверджується ректором університету. Зміни до положення вносяться у такому ж порядку.

2. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

2.1. Навчальна лабораторія створена з метою якісної підготовки студентів за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальностями: 193 «Геодезія та землеустрій» спеціалізації «Геоінформаційні системи і технології», 242 «Туризм»; другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальностями: 193 «Геодезія та землеустрій» спеціалізації «Геоінформаційні системи і технології», 242 «Туризм»; третім (освітньо-науковим/освітньо-творчим) рівнем вищої освіти підготовка докторів філософії спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» та ін. спеціальностей, визначених Міністерством освіти і науки України.

Лабораторія може використовуватися для проведення науково-дослідницької діяльності (експериментально-аналітичних досліджень в сфері використання геоінформаційних систем і технологій у всіх сферах економіки і оборони країни, розвитку державних кадастрів, моніторингових систем, розвитку національної інфраструктури геопросторових даних, топографічного картографування тощо.

Наукова діяльність лабораторій може бути спрямована на:

1) реалізацію програм щодо розвитку державних кадастрів, моніторингових систем, розвитку національної інфраструктури геопросторових даних, топографічного картографування тощо;

2) забезпечення умов успішної адаптації нових експериментальних програм, технологій та ін. в навчальному процесі;

3) надання практичної допомоги педагогічним працівникам у розробці та проведенні індивідуальних та експериментальних робіт;

4) удосконалення методичної роботи при наданні освітніх послуг;

5) на розробку програм для моделювання навчального процесу;

На базі лабораторій можуть:

1) виконуватись науково-дослідні, дослідно-конструкторські, дослідно-технологічні, спеціальні роботи у сфері використання геоінформаційних систем і технологій у всіх сферах економіки і оборони країни, розвитку державних кадастрів, моніторингових систем, розвитку національної інфраструктури геопросторових даних, топографічного картографування тощо;

2) створюватись науково-координаційні ради для обговорення до затвердження отриманих наукових результатів.

2.2. Основними завданнями навчальної лабораторії є:

2.2.1. Проведення лабораторних та практичних занять на високому науковому, методичному і технічному рівні відповідно до чинних навчальних і робочих програм, методичних рекомендацій. Для студентів факультету геоінформаційних технологій в навчальній лабораторії проводяться лабораторні та практичні заняття з таких дисциплін:

Спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій» спеціалізація «Геоінформаційні системи і технології» на рівні «Бакалавр»:

Інформатика і програмування

Основи картографії

Основи геоінформатики

Основи баз даних

Інструментальні ГІС

Математичні методи і моделі

Практикум з ГІС

Прикладне програмування в ГІС

WEB – картографування

Інфраструктура просторових даних

Спеціальність 242 «Туризм» спеціалізація «Туризм» на рівні «Бакалавр»:

Інформатика і програмування

Інформаційні системи і технології

Картографія

Геоінформаційні методи в туризмі

Спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій» спеціалізація «Землеустрій і кадастр» на рівні «Бакалавр»:

Інформатика і програмування

Основи картографії

Основи геоінформатики

Математичні методи і моделі

Спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій» спеціалізація «Геодезія» на рівні

«Магістр»:

Бази геопросторових даних частина 1

ГІС в кадастрових системах

Спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій» спеціалізація «Геоінформаційні

системи і технології» на рівні «Магістр»:

Геоінформаційний моніторинг

Бази геопросторових даних частина 1

Бази геопросторових даних частина 2

Геопросторовий аналіз

Нормативне забезпечення геоінформаційної діяльності

3D ГІС

Планування та управління ГІС проектами

ГІС в кадастрових системах

ГІС в містобудуванні

Спеціальність 193 «Геодезія та землеустрій» спеціалізація «Землеустрій і кадастр» на рівні «Магістр»:

Бази геопросторових даних.

2.3. Забезпечення студентів робочими місцями, укомплектованим сучасним обладнанням, методичною та додатковою літературою;

2.4. Систематичне оновлення та удосконалення навчально-лабораторної бази, технічних засобів навчання. Створення на робочих місцях безпечних умов праці відповідно до вимог чинного законодавства;

2.5. Проведення передбачених чинними законодавчими інформативними актами інструктажів з охорони праці;

2.6. Збереження матеріальних цінностей університету.

2.7. Інші завдання відповідно до конкретних завдань і мети кафедри.

3. ФУНКЦІЇ

3.1. Навчальна лабораторія розміщується на закріплених за нею площах приміщень університету.

3.2. Приміщення лабораторій повинні мати природне та штучне освітлення, бути світлими, теплими і сухими. Колір, фарбування стін, обладнання, інструментів добирається відповідно до вимог ергономіки, з використанням сигнальних кольорів і законів безпеки.

3.3. Комплектація лабораторій обладнанням здійснюється відповідно до завдань її діяльності навчально-методичними матеріалами, технічними засобами навчання, обладнанням загального призначення для навчальних закладів та спеціальним обладнанням для виконання лабораторних робіт.

3.4. Меблі розміщуються в приміщеннях відповідно до вимог ДБН В.2.2-3-97 „Будинки та споруди навчальних закладів” (в ред. Зміни №1, чинної від 01.04.2005, Зміни №2, чинної від 01.10.2008, Зміни №3, чинної з 1 липня 2012 року).

3.5. Робочі місця викладачів обладнуються демонстраційним столом та аудиторною дошкою, пристосуваннями для використання технічних засобів навчання тощо.

3.6. Навчальні лабораторії забезпечуються:

- куточками з охорони праці та пожежної безпеки;
- аптечкою з набором медикаментів для надання першої медичної допомоги;
- первинними засобами пожежогасіння відповідно до Правил пожежної безпеки для закладів, установ і організацій системи освіти України НАПБ В.01.050-98/920.

3.7. Навчально-методичне забезпечення лабораторій складається з:

- навчальних і робочих навчальних програм;
- методичних вказівок для виконання лабораторних робіт, практикумів;
- довідникової і нормативно-технічної літератури;
- інших навчально-методичних матеріалів (стендів, макетів тощо).

3.8. Використання приміщення лабораторії, її обладнання та навчально-методичного забезпечення в цілях, не передбачених даним Положенням, заборонено.

4. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ

4.1. Структура та штатний розклад навчальної лабораторії розглядаються та затверджуються наказом ректора за поданням завідувача кафедри.

4.2. Безпосереднє керівництво навчальною лабораторією здійснює завідувач кафедри, до якої відноситься лабораторія, або завідувач лабораторії відповідно до посадових обов'язків.

4.3. Керівник несе особисту відповідальність за роботу навчальної лабораторії. Функції керівника та співробітників підрозділу визначаються їх посадовими інструкціями.

4.4. Керівник лабораторії несе відповідальність за упорядкування, зберігання й використання навчально-наочних посібників, обладнання та інших матеріальних цінностей.

4.5. До обов'язків керівника лабораторії входять:

- забезпечення умов для проведення лабораторних занять;
- сприяння оновленню та вдосконаленню матеріальної бази лабораторії;
- забезпечення дотримання правил з охорони праці, чистоти і порядку;

- забезпечення працівників лабораторії у разі необхідності спецодягом та спецвзуттям;
- ведення обліку та списання обладнання і матеріалів;
- керування і контроль за роботою лаборанта(ів), надання йому (їм) науково-методичної допомоги та сприяння підвищенню рівня кваліфікації;
- організація щорічних перевірок опору ізоляції електрообладнання, заземлення;
- проведення зі студентами та працівниками первинного, повторного і позапланового інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності з реєстрацією у спеціальному журналі.

4.6. Лаборант несе перед керівником лабораторії відповідальність за належне зберігання навчального обладнання, навчально-наочних посібників, матеріалів, реактивів тощо.

4.7. До обов'язків лаборанта належать:

- допомога викладачам в організації та проведенні лабораторних занять;
- забезпечення в лабораторії правил санітарії, розміщення засобів навчання і обладнання;
- утримання навчального обладнання в робочому стані і забезпечення безпеки під час виконання студентами лабораторних робіт;
- систематичне вдосконалення своїх знань, умінь і навичок із забезпечення викладання навчальної дисципліни, охорони праці, протипожежної безпеки, правил санітарії.

5. КЕРІВНИЦТВО

5.1. Діяльність навчальної лабораторії здійснюється відповідно до розкладу занять, затвердженого на відповідний семестр навчального року у встановленому порядку.

5.2. Протягом семестру працівники навчальної лабораторії надають оперативну інформацію про свою діяльність завідувачу кафедри.

5.3. В кінці кожного семестру керівник навчальної лабораторії надає звіт завідувачу кафедри про виконану роботу та пропозиції щодо діяльності на наступний період.

5.4. Документація навчальної лабораторії з охорони праці повинна включати:

- посадові інструкції завідувача, майстра виробничого навчання, старшого лаборанта де передбачено розділ охорона праці;
- інструкції з охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності для працівників і студентів;
- журнал реєстрації \ інструктажів з охорони праці, пожежної безпеки та безпеки життєдіяльності;
- паспорт санітарно-технічного стану лабораторії;
- щорічні акти-дозволи на проведення занять в лабораторіях;
- інструкції з заходів безпеки роботи на лабораторному обладнанні, вивішені біля обладнання.

5.5. Матеріальні цінності лабораторії обліковуються в інвентарному описі встановленого зразка та паспорті лабораторії (документі, який визначає основні параметри, що характеризують фактичний стан і можливості виконання лабораторією основних функціональних завдань). За необхідності ведуться паспорти робочих місць.

5.6. Облік та списання морально та фізично застарілого обладнання, навчально-наочних посібників, нормативно-довідкової літератури проводяться відповідно до інструкцій, затверджених Міністерством фінансів України.

5.7. Перед початком навчального року комісією, призначено наказом ректора, проводиться огляд лабораторій з метою визначення стану готовності їх до проведення занять.

6. ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ

6.1. Структура та штатний розклад навчальної лабораторії розглядаються та затверджуються наказом ректора за поданням завідувача кафедри.

6.2. Безпосереднє керівництво навчальною лабораторією здійснює завідувач кафедри, до якої відноситься лабораторія, або завідувач лабораторії відповідно до посадових обов'язків.

6.3. Керівник несе особисту відповідальність за роботу навчальної лабораторії. Функції керівника та співробітників підрозділу визначаються їх посадовими інструкціями.

6.4. Керівник лабораторії несе відповідальність за упорядкування, зберігання й використання навчально-наочних посібників, обладнання та інших матеріальних цінностей.

6.5. Навчальна лабораторія створена з метою якісної підготовки студентів за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальностями: 193 «Геодезія та землеустрій» спеціалізації «Геоінформаційні системи і технології», 242 «Туризм»; другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальностями: 193 «Геодезія та землеустрій» спеціалізації «Геоінформаційні системи і технології», 242 «Туризм»; третім (освітньо-науковим/освітньо-творчим) рівнем вищої освіти підготовка докторів філософії спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» та ін. спеціальностей, визначених Міністерством освіти і науки України.

6.6. Основними завданнями навчальної лабораторії є:

Проведення лабораторних та практичних занять на високому науковому, методичному і технічному рівні відповідно до чинних навчальних і робочих програм, методичних рекомендацій. Для студентів факультету геоінформаційних систем та управління територіями в навчальній лабораторії проводяться лабораторні та практичні заняття з наступних дисциплін:

- основи картографії;
- основи дистанційного геоінформатики;
- основи баз даних;
- інструментальні ГІС;
- математичні методи і моделі;
- практикум з ГІС;
- інфраструктура просторових даних.

7. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ (ЗВ'ЯЗКИ) З ІНШИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ

7.1. Порядок співробітництва з іншими підрозділами Університету визначається Статутом КНУБА, контролюється керівництвом лабораторії кафедри ГіФ.

7.2. Порядок співробітництва лабораторії із сторонніми організаціями визначається наказами ректора за поданням завідувача кафедри у встановленому порядку.

Завідувач кафедри

Юрій КАРПІНСЬКИЙ

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор

Денис ЧЕРНИШЕВ

Декан факультету

Олена НЕСТЕРЕНКО

Начальник юридичного відділу

Дмитро ЛАПОША

Начальник відділу кадрів

Оксана КОМОРНА